

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo

E-post: postmottak@hod.dep.no

Oslo, 27. april 2021

Vedrørende høring om forslag til endringer i helsepersonelloven, pasient og brukerrettighetsloven mv. om administrative reaksjoner og tilsynsmyndighetenes saksbehandling av henvendelser om pliktbrudd - Høringssvar

Det vises til over nevnte høring med frist for å svare 3. mai 2021.

Norsk Fysioterapeutforbund (heretter NFF) takker for muligheten til å inngi høringssvar. NFF er den største organisasjonen for fysioterapeuter i Norge, og organiserer mer enn 10.000 fysioterapeuter i primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten så vel som selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter.

NFF har følgende merknader til høringen.

Vedrørende forslaget om å fjerne advarsel og økt bruk av begrenset autorisasjon

NFF er i utgangspunktet ikke imot å fjerne advarsel som administrativ reaksjon, men er bekymret for at en slik endring kan få utilsiktede virkninger som fører til at flere helsepersonell vil risikere å tape autorisasjonen helt enn etter dagens ordning. Slik NFF leser høringsslaget er ikke formålet med endringen at flere skal miste autorisasjonen, men i stedet å sikre bedre pasientsikkerhet ved i større grad sikre at helsepersonell bedrer sin adferd som følge av tilsynssaker. Årsaken til NFF sin bekymring er at en slik regelendring kan gi rom for usikkerhet om grensedragning og valg av «nye» administrative reaksjoner, som i realiteten kan medføre strengere praksis fra tilsynsmyndighetenes side enn forslaget legger opp til. Videre at forslaget kan medføre at begrenset autorisasjon eller faglig pålegg ikke erstatter advarsel alene, men også en økt tilvekst av tap av autorisasjon. NFF anmoder derfor om at det utarbeides en veileder til tilsynsmyndighetene som klargjør regelendringen slik at utilsiktede effekter unngås.

Videre anbefaler NFF at dagens regler i helsepersonelloven bør endres slik at det blir en naturlig stigning i reaksjonsform i takt med alvorligheten på helsepersonellens regelbrudd, handling eller unnlattelse.

Dette i slik stigende rekkefølge:

1. Faglig pålegg
2. Begrenset autorisasjon
3. Tilbakekall av autorisasjon

Alt avhengig av sakens alvorlighet.

I denne anledning anbefaler NFF at dagens regel om at vilkårene for tap av autorisasjon må være oppfylt før begrenset autorisasjon ilegges, fjernes til fordel for et system med administrative reaksjoner som nevnt over.

Dette for å sikre at begrenset autorisasjon faktisk blir benyttet ved hendelser som er mer alvorlige enn advarsel/faglig pålegg/begrenset autorisasjon alene tilsier, men mindre alvorlig enn hendelser som taler for tilbakekall av autorisasjon.

Vedrørende forslag om å innføre faglig pålegg som ny reaksjonsform

NFF støtter tanken om at det bør gå kortere tid fra en tilsynssak startes til helsepersonellet får en avgjørelse, enn det gjør i dag. NFF ser at et faglig pålegg kan være lettere å akseptere enn en advarsel, og kan være mer formålstjenlig for å sikre endring av helsepersonellens adferd. NFF legger til grunn at dagens vilkår for advarsel må være oppfylt, samt at det må være nødvendig, før reaksjonen faglig pålegg kan ilegges.

NFF stiller seg positiv til forslaget om at også arbeidsgiver gis pålegg, i form av å legge til rette for at faglig oppfølging og kompetanseheving gjennomføres.

Det forutsettes at de samme krav som gjelder for advarsel opprettholdes for å ilegge faglig pålegg. Videre at faglig pålegg forbeholdes alvorlige saker. Dette slik at det er tale om mer alvorlig enn der det er naturlig at en reaksjon mot helsepersonell begrenses til det arbeidsgiver kan følge opp selv.

NFF mener forslaget om faglig pålegg kan ha effekt og være formålstjenlig. Feil og uheldige hendelser kan skje i løpet av en hektisk arbeidsdag eller et langt yrkesliv. NFF mener det er viktig å ha fokus på å styrke helsepersonellens kompetanse og erfaring for fremtiden, fremfor å inndra eller begrense autorisasjonen, i tilfeller som ikke er blant de aller mest graverende. Dette er særlig viktig med tanke på at det i fremtiden kommer til å bli økt etterspørsel etter, og redusert tilgang på, helsepersonell. Dette tilsier at det er viktig å følge opp helsepersonell så tidlig som mulig og på så lavt nivå som mulig for å sikre en best mulig kvalitet på helsepersonellens tjenester.

Helse- og omsorgsdepartementet ber i forslaget om NFF sitt syn på om det er statsforvalteren (tidligere fylkesmannen) eller Statens helsetilsyn som bør få myndighet til å ilegge faglige pålegg. Hensynet til raskere saksbehandlingstid og bedret nærhet i tid mellom hendelse og reaksjon kan tilsi at statsforvalteren gis denne myndigheten. Det bør fortsatt være mulighet til å klage etter forvaltningslovens regler til Statens helsetilsyn og helsepersonellnemda. Dette forutsetter at det settes i verk tiltak for å sikre at de ulike statsforvalternes ikke utvikler ulik praksis for saker av samme alvorlighetsgrad, jf. hensynet til likhet for loven.

Vedrørende forslag om å endre reglene om suspensjon fra å gjelde hele autorisasjonen til å kunne gjelde bare deler av helsepersonellens oppgaver i en periode m.v.

Forslaget medfører at tilsynsmyndighetene får anledning til å begrense bare visse typer arbeidsoppgaver/situasjoner for helsepersonellet i en tidsbegrenset periode, noe tilsynsmyndighetene ikke har anledning til å dag. Dagens system medfører at suspensjon er en total inndragelse av autorisasjonen inntil avgjørelse om eventuelt tilbakekall av autorisasjon er endelig avgjort. Suspensjon etter dagens ordning er et inngripende tiltak som medfører at helsepersonell ikke får utøvet sitt yrke, inntil en eventuell klagesak er avgjort. Forslaget medfører en fornuftig

endring i dette og åpner for at helsepersonell kan få utføre sitt yrke, med bestemte begrensninger. NFF støtter dette.

Dagens system øker risikoen for at helsepersonell risikerer å falle helt ut av sitt yrke, selv om en klage senere ikke skulle føre til tap av autorisasjonen. Dette gjelder særlig sett hen til den lange saksbehandlingstiden for klagesaker.

Fullstendig suspensjon vil fortsatt kunne gis der tilsynsmyndighetene mener det er nødvendig av hensyn til pasientsikkerheten.

Ved mindre alvorlige tilfeller vil suspensjon ikke alltid være nødvendig, for eksempel der arbeidsgiver kan gi begrensninger i arbeidsoppgaver og veiledning eller opplæring som sikrer kvaliteten på helsetjenesten.

Vedrørende forslaget om at helsetjenesten pålegges å gi svar

NFF er bekymret for at helsetilbyderne kan få økt byrde ved å i større grad måtte besvare henvendelser fra pasienter, brukere og pårørende, og at dette kan gå ut over tid som burde vært benyttet på pasientrettet behandlingsvirksomhet. NFF mener at det i denne sammenheng også må hensyntas helsetilbydernes eventuelle behov for økte ressurser til denne oppgaven.

NFF tar forbehold om å komme tilbake med ytterligere kommentarer eller utfyllende opplysninger dersom forslagene skulle få utilsiktede virkninger for våre medlemmer.

Oslo, 27. april 2021

Norsk Fysioterapeutforbund

Stian R. Engen

Stian R. Engen (28. Apr. 2021 12:31 GMT+2)

Stian Rugsveen Engen

Generalsekretær

Morten Bjerkhaug

Morten Bjerkhaug (28. Apr. 2021 12:41 GMT+2)

Morten Bjerkhaug

advokat